

07705 Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA FINACIJSKOG PLANA

Na temelju Programa stabilnosti Republike Hrvatske za razdoblje 2024. – 2026. Vlada Republike Hrvatske je u lipnju 2023. donijela Odluku o proračunskom okviru za isto razdoblje. Sukladno Programu stabilnosti fiskalna kretanja u 2023. rezultirat će proračunskim manjkom od 0,7% BDP-a, odnosno 1,5% BDP-a u 2024., 0,8% BDP-a u 2025. te 0,6% BDP-a do kraja 2026. godine. Ovim je ispunjen kriterij proračunskog manjka sukladno odredbama Pakta o stabilnosti i rastu. Udio javnog duga u nominalnoj vrijednosti BDP-a će se kontinuirano nastaviti smanjivati u promatranom srednjoročnom razdoblju i to sa 62,6% BDP-a u 2023., na 59,8% BDP-a u 2024. odnosno 57,5% u 2025. te 55,6% BDP-a u 2026. godini.

PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u 2024. godini planirani su u iznosu 1,7 milijardi eura, u 2025. u iznosu 1,3 milijardi eura te u 2026. u iznosu 1,2 milijardi eura. S obzirom na to da Ministarstvo u predmetnom trogodišnjem razdoblju ne planira ostvariti prihode od prodaje nefinancijske imovine, prihodi se u cijelosti odnose na prihode poslovanja, koji su u predmetnom razdoblju planirani u iznosu 1,4 milijardi, 654,2 milijuna odnosno 850,4 milijuna eura u 2024., 2025. odnosno 2026. godini.

Prihodi i primici planirani u 2024. manji su za 18,9% u odnosu na prihode i primitke planirane u prethodnoj godini. Financijski plan Ministarstva za 2023. obuhvaćao je, između ostaloga, značajna sredstva za provođenje odredbi iz paketa mjera Vlade Republike Hrvatske za pomoć građanima i ostalim ugroženim kupcima energije. U 2024. nastavlja se provedba mjera Vlade kojima se subvencionira cijena energenata, do kraja ožujka 2024. (225,6 milijuna eura), a za osiguravanje zaliha plina u PSP Okoli (300,0 milijuna eura) i za nastavak gradnje plinovoda Zlobin-Bosiljevo te povećanje kapaciteta LNG terminala (153,5 milijuna eura) planirano je znatno više sredstava nego u prethodnoj godini. Za potrebe izgradnje plinovoda i povećanje kapaciteta LNG terminala u 2025. planirano je 319,5 milijuna eura, a u 2026. 180,0 milijuna eura.

Za navedene svrhe sredstva su u 2024. prvenstveno osigurana iz prihoda državnog proračuna, a značajan je i udio sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost (prihodi od pomoći i primici od primljenih zajmova). Prihodi iz državnog proračuna za financiranje redovnog poslovanja tako iznose 58,0% ukupnih prihoda u 2024., a prihodi od pomoći (fondovi i ostale pomoći iz EU te od drugih proračunskih subjekata) 41,5% ukupnih planiranih prihoda te godine. U 2025. i u 2026. omjeri se mijenjaju u korist prihoda od pomoći, pa oni u 2025. čine 72,7% ukupnih prihoda, a u 2026. 65,7%, dok prihodi za financiranje redovne djelatnosti u 2025. čine 26,2%, a u 2026. 33,5% ukupnih prihoda.

U predmetnom trogodišnjem razdoblju planirano je i ostvarenje prihoda za posebne namjene u iznosu od 6,7 milijuna eura godišnje, što u 2024. čini 0,5% ukupnih prihoda poslovanja. Navedena sredstva odnose se na dio prihoda od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova (5% financijskih sredstava) koji pripadaju Ministarstvu, a koriste se za pokrivanje troškova administriranja sustava trgovanja emisijama, za upravne poslove, poslove funkcioniranja Registra Unija, dražbovatelja, nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova, drugih administrativnih i stručnih poslova te aktivnosti vezanih za ublažavanje klimatskih promjena.

Ukupni primici od zaduživanja Ministarstva planirani su u iznosu od 285,7 milijuna eura u 2024., 632,1 milijun eura u 2025. i 326,1 milijun eura u 2026. godini. Radi se prvenstveno o sredstvima zajma Mehanizma za oporavak i otpornost za financiranje Nacionalnog programa za oporavak i otpornost, iz kojih će se u sklopu REPower plana Europske unije od 2024. financirati izgradnja plinovoda Zlobin-Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala te drugi projekti sa svrhom jačanja elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske. Preostali dio planiranih primitaka odnosi se na primitke iz Europskog fonda za regionalni razvoj, iz kojih se daju zajmovi Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR).

RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u 2024. planirani su u iznosu od 1,7 milijardi eura, u 2025. u iznosu od 1,3 milijardi eura i u 2026. u iznosu od 1,2 milijardi eura.

U ukupnim rashodima i izdacima Ministarstva najznačajniji su rashodi poslovanja, koji iznose 1,6 milijardi eura u 2024., 1,2 milijardi eura u 2025. i 1,1 milijardi eura u 2026. godini.

Rashodi poslovanja se u 2024. u odnosu na planirano u 2023. smanjuju za 9,7%. Kao što je već navedeno, u Financijskom planu Ministarstva za 2024. osiguravaju se značajna sredstva za nastavak provedbe mjera Vlade za pomoć građanima i ostalim ugroženim kupcima energije, osiguravanje dostatnih zaliha plina te izgradnju plinovoda i povećanje kapaciteta LNG terminala, kao i za dodatne projekte s ciljem jačanja prijenosnih i distribucijskih kapaciteta elektroenergetskog sustava. Ovi projekti, koji se planiraju financirati iz REPower EU programa, nastavljaju s provedbom i u 2025. i 2026.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u 2024. godini u iznosu od 5,2 milijuna eura, dok su u 2025., odnosno 2026. predviđeni u iznosu od 2,2 milijuna eura, odnosno 849,6 tisuća eura. U 2024. godini radi se o smanjenju rashoda za 53,0% u odnosu na prethodnu godinu, zbog okončanja opremanja zgrade SEECEL-a (zgrada na lokaciji Radoslava Cimermana 88 u Zagrebu).

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani su u iznosu 87,2 milijuna eura u 2024., 72,1 milijun eura u 2025. i 54,1 milijun eura u 2026. godini. Radi se prvenstveno o sredstvima izdataka za zajmove HBOR-u, koja HBOR koristi za kreditiranje s ciljem poticanja poduzetništva i projekata povećanja učinkovitosti sustava javne rasvjete.

PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE I U SLJEDEĆU GODINU

Neurošena sredstva iz vlastitih i namjenskih izvora financiranja iz jedne godine prenose se u sljedeću. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja predvidjelo je da će na kraju 2023. ostati neurošenih 42,9 milijuna eura, koji se prenose u 2024. godinu. Iznos se u najznačajnijem dijelu odnosi na prijenos neurošenih prihoda od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova na dražbi (27,8 milijuna eura), dok se ostatak neurošenih sredstava odnosi na pomoći (prijenose) od drugih proračunskih subjekata: nacionalnih parkova i parkova prirode te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost; kao i na neurošene pomoći EU.

Prijenos neurošenih sredstava iz 2023. u 2024. dvostruko je manji od prijenosa iz 2022. u 2023. Naime, Fond za zaštitu okoliša u 2022. uplatio je Ministarstvu sredstva za subvencioniranje cijene plina koja su korištena za isplatu subvencija tijekom 2022. i 2023. te će biti utrošena do kraja 2023. godine.

S obzirom na planirane rashode i izdatke u razdoblju 2024. – 2026. Ministarstvo neće utrošiti sva sredstva koja će ostvariti u tom razdoblju u okviru vlastitih i namjenskih izvora financiranja. Stoga je planom za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. predviđen prijenos neurošenih sredstava u sljedeće godine.

UKUPNE I DOSPJELE OBVEZE

Na dan 31. prosinca 2022. ukupne obveze Ministarstva iznosile su 2.843.608.452,99 kn, odnosno 377.411.700,30 eura. Dospjelih obveza nije bilo. Na dan 30. lipnja 2023., ukupne obveze Ministarstva iznosile si 387.050.053,01 eura, od čega se 18.265,52 eura odnosilo na dospjele obveze.